

RECULL DE PREMSA

113. Parc Natural de l'Alt Pirineu

L'ampliació del Parc de l'Alt Pirineu es presenta a l'Alt Urgell

La Generalitat aposta per extreure l'ós Goiat però també per continuar amb el programa de reintroducció

La Seu d'Urgell - El Periòdic - Diumenge, 15 de juliol de 2018

Presentació de l'ampliació del PNAP. | TES

El conseller de Territori i Sostenibilitat, Damià Calvet, acompanyat de la secretària de Medi Ambient i Sostenibilitat, Marta Subirà, ha explicat aquest dissabte a Llavorsí els detalls de l'ampliació dels límits geogràfics del Parc Natural de l'Alt Pirineu (PNAP), aprovada per un acord de Govern el passat 3 de juliol. El nou mapa inclou nous sectors d'alt interès natural i paisatgístic que havien quedat exclosos en el procés de creació de l'espai natural, l'any 2003.

El parc pirinenc augmenta els seus límits en prop de 9.500 hectàrees, passant de les 69.850,30 a les 79.317,21 hectàrees actuals. Per volum de superfície, el nucli que més n'aporta és Farrera, amb 2.585,91 hectàrees, seguit de Rialp, amb 2.093,6; les Valls de Valira, amb 2.044,85; Alt Àneu, amb 1.460,26; Llavorsí, amb 847,37; Soriguera, amb 261,77, i Alins, amb 173,15 hectàrees, on només s'han millorat les delimitacions de diversos enclavats.

El Parc Natural de l'Alt Pirineu, que celebra l'1 d'agost els 15 anys d'història, acull més de 200 hàbitats diferents, 25 espècies de flora amenaçades o rares i 284 espècies de vertebrats.

Llarga tramitació

El document suposa la culminació d'un procés iniciat el 2012, a petició del territori, per millorar la gestió i aprofitar l'actiu econòmic que suposa l'espai protegit.

Davant l'ampliació del PNPA, el conseller s'ha mostrat molt satisfet, "ja que ha estat un tràmit llarg i complex". Així mateix, ha recordat que a la voluntat dels municipis per sumar hectàrees, tenint en compte que "l'espai natural ha estat una història d'èxit". Calvet ha subratllat que es tracta d'un espai que compta amb una biodiversitat i uns hàbitats singulars, "i que afegeix valor i riquesa al territori".

El conseller Calvet també ha mantingut a Llavorsí una reunió al Conselh Generau d'Aran per parlar sobre l'ós i ha dut a terme una trobada amb representants del sector ramader per explicar les darreres actuacions en el marc del projecte PiroLife de consolidació de la població de plantigrads al Pirineu.

Ha estat en aquestes reunions que Calvet ha mostrat la voluntat del Departament de Territori i Sostenibilitat d'extreure del medi l'ós Goiat a causa dels atacs al bestiar, aclarint que, per fer-ho, primer cal que es compleixin unes mesures tècniques i administratives

determinades, ja que en aquesta decisió hi ha implicades d'altres administracions, com la francesa, i s'ha d'acreditar tècnicament que és la millor solució. Més enllà de l'actuació, ha defensat la continuïtat del programa PiroLife i ha anunciat l'elaboració d'una estratègia per a la ramaderia extensiva que inclourà diversos aspectes relacionats amb aquesta activitat econòmica.

Els ramaders no volen cap ós al Pirineu

A la sortida de la reunió amb els ramaders, el responsable de les comarques de muntanya d'Unió de Pagesos, Joan Guitart, ha manifestat que el sector no vol cap ós al Pirineu. Guitart ha indicat que la problemàtica s'ha "focalitzat" en Goiat, però podria ser només "una manipulació de l'opinió pública", ja que es desconfia del fet que un mateix exemplar pugui fer tres atacs en un sol dia, tal com s'ha registrat en alguna ocasió. Guitart ha dit que hi ha més de 50 óssos al Pirineu i no pot ser que només ataqüi un. UP defensa que la solució passa per retirar tots els óssos.

Els ramaders són conscients que això suposa "anar endarrere" i que costarà molt ja que el programa de reintroducció de l'ós s'està desenvolupant des dels anys 90. En qualsevol cas, alerten que de pagesos i ramaders cada dia n'hi ha menys i el que volen és "tranquil·litat" per gestionar i pasturar el bestiar per la muntanya. Ara, en canvi, diuen que han d'anar a vigilar cada dia els ramats.

Informació publicada a El Periòdic d'Andorra. Diumenge, 15 de juliol del 2018.

Amplien el Parc Natural de l'Alt Pirineu amb 9.467 hectàrees

redacció - 15 juliol 2018

El conseller Calvet, amb representants de la zona, ahir Arxiu.

El conseller de Territori i Sostenibilitat, Damià Calvet, va presentar ahir a Llavorsí l'ampliació de 9.467 hectàrees del Parc Natural de l'Alt Pirineu, entre les comarques de Pallars Sobirà i Alt Urgell. Calvet va explicar que l'objectiu d'aquesta ampliació és incloure sectors d'alt interès natural i paisatgístic, de fons de vall i mitja muntanya.

En concret, el parc augmenta els seus límits i passa de 69.850 hectàrees a 79.317. Per volum de superfície, el nucli que més n'aporta és Farrera (2.585 hectàrees), seguit de Rialp (2.093 hectàrees) i les Valls de Valira (2.044 hectàrees). L'ampliació del parc és la fi d'un llarg procés encetat l'any 2012, a petició del mateix territori, per millorar la gestió de l'espai. A l'acte, també hi va assistir la secretària de Medi Ambient i Sostenibilitat, Marta Subirà, i van aprofitar-lo per reunir-se amb una representació del sector de ramaders.

"Ha estat una història d'èxit", va afirmar el conseller Calvet, a més de recordar que l'ampliació respon a la voluntat dels municipis perquè el parc és un espai "amb una biodiversitat i hàbits singulars que afegixen valor i riquesa al territori".

Informació publicada al diari El Punt Avui. Diumenge, 15 de juliol del 2018.

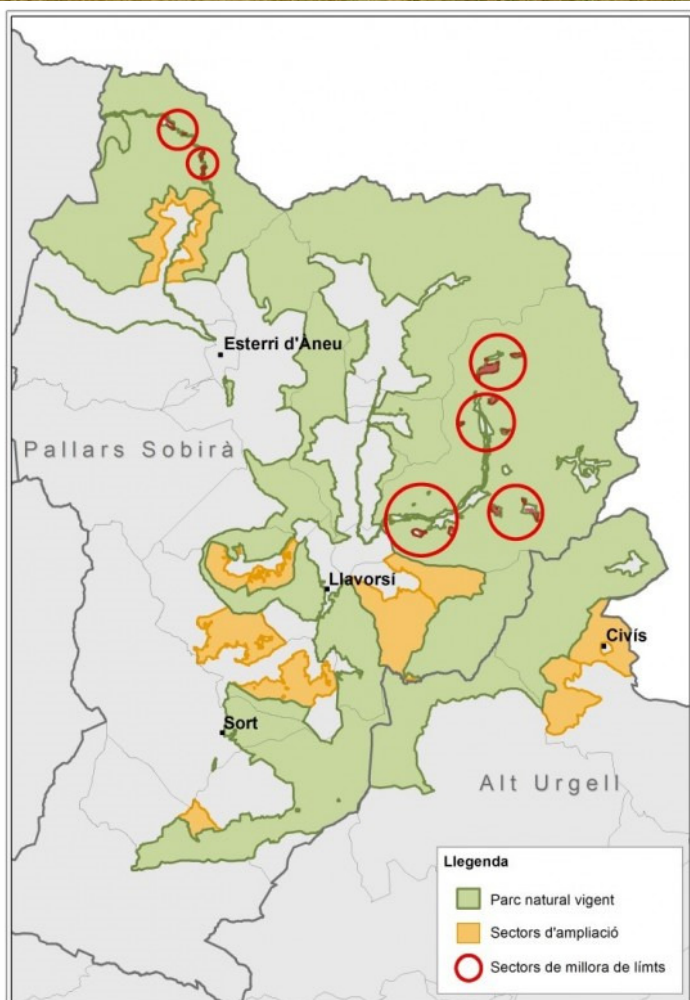
El Govern aprova l'ampliació del Parc Natural de l'Alt Pirineu

S'afegeixen prop de 9.500 hectàrees noves dels nuclis de Farrera, Rialp, Alt Àneu, Llavorsí, Soriguera i les Valls de Valira

Redacció | 04/07/2018

Prats de dall al Parc Natural de l'Alt Pirineu. | Gencat.

El Govern ha aprovat l'ampliació de prop de 9.500 hectàrees dels límits del Parc Natural de l'Alt Pirineu, amb l'objectiu d'incloure sectors d'alt interès natural i paisatgístic, de fons de vall i mitja muntanya, que havien quedat exclosos amb la creació del Parc, l'any 2003.

Es tanca, així, un llarg procés que es va iniciar el 2012, a petició de diversos ajuntaments del Pallars Sobirà i l'Alt Urgell, per tal de millorar la gestió del Parc, i aprofitar l'actiu econòmic que suposa, a més de contribuir a la preservació del patrimoni natural, geològic i cultural d'aquest àmbit.

A més, l'ampliació serveix per ordenar i dotar de coherència la protecció d'aquesta àrea, en tant que incorpora sectors ja inclosos en altres figures de protecció, com ara el Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) i Natura 2000.

En el mapa es poden veure els sectors ampliat i els nuclis millorats. Foto: Gencat.

Ampliació a 7 nuclis

L'ampliació que ara s'aprova suma prop de 9.500 hectàrees distribuïdes en 7 nuclis diferents. Per volum de superfície, el nucli que més n'aporta és Farrera, amb 2.585,91 ha, seguit de Rialp, amb 2.093,6 ha; les Valls de Valira, amb 2.044,85 ha; Alt Àneu, amb 1.460,26 ha; Llavorsí, amb 847,37 ha; Soriguera, amb 261,77 ha, i Alins, amb 173,15 ha, on només s'han millorat les delimitacions de diversos enclavaments.

D'aquesta manera, el Parc passarà de les 69.850,30 ha del 2003 a les 79.317,21 ha actuals.

Municipi	Superfície de Parc declarat el 2003 (ha)	Superfície d'ampliació (ha)	Superfície de Parc resultant (ha)
Alins	17.283,30	173,15	17.456,45
Alt Àneu	10.556,80	1.460,26	12.017,06
Esterri d'Àneu	15,80	0	15,80
Esterri de Cardós	1.299,80	0	1.299,80
Farrera	2.976,30	2.585,91	5.562,21
La Guingueta d'Àneu	3.558,80	0	3.558,80
Lladorre	11.765,80	0	11.765,80
Llavorsí	4.384,60	847,37	5.231,97
Montferrer i Castellbó	3.095,40	0	3.095,40
Rialp	420,90	2.093,6	2.514,50
Soriguera	5.389,60	261,77	5.651,37
Sort	956,70	0	956,70
Tírvia	53,40	0	53,40
Vall de Cardós	2.878,70	0	2.878,70
Valls de Valira	5.214,40	2.044,85	7.259,25
TOTAL	69.850,30	9.466,91	79.317,21

Més de 200 hàbitats diferents

Situat a cavall de les comarques del Pallars Sobirà i l'Alt Urgell, el Parc Natural de l'Alt Pirineu acull prop de 200 hàbitats diferents així com 25 espècies de flora amenaçades o rares, i 284 espècies de vertebrats. És l'únic indret a Catalunya on creix la savina turífera (*Juniperus thurifera*), així com poblacions d'espècies amenaçades o rares com l'os bru, l'almesquera, el trencalòs, el gall fer, la perdiu blanca, el mussol pirinenc, el pardal d'ala blanca, el pela-roques, la sargantana pallaresa o el tritó pirinenc entre d'altres.

El Parc, que commemora aquest 1 d'agost els seus 15 anys de creació, conté, a més, set espais d'interès geològic inclosos en l'Inventari d'Espais d'Interès Geològic de Catalunya, així com un extens patrimoni arquitectònic en forma de jaciments vinculats a l'activitat ramadera des del Neolític, d'ermites, bordes, cabanes, orris, pletes, moles, serradores hidràuliques, i forns de calç, entre altres.

Recull tradicions i festes d'interès cultural, artístic i turístic, declarades patrimoni immaterial UNESCO com les Falles del Pirineu, aplecs, i fires ramaderes.

Motor d'activitat econòmica

A més d'afavorir la protecció i conservació d'hàbitats i espècies, la declaració del parc natural l'any 2003 ha suposat també un important factor de desenvolupament econòmic sostenible de les comarques del Pallars Sobirà i l'Alt Urgell. El 2017 el Parc va rebre prop de 314.000 visitants, que van generar un impacte econòmic directe de prop de 14 milions d'euros.

L'ampliació que ara s'aprova, i la recuperació actual de la capacitat pressupostària de l'òrgan gestor, contribuirà a mantenir aquest espai com un referent a Catalunya en desenvolupament sostenible i conservació del patrimoni natural, en els propers anys.

Informació publicada al diari electrònic Naciodigital. Dimecres, 4 de juliol del 2018.

El Parc Natural de l'Alt Pirineu celebra 15 anys de la seva creació ampliant la superfície amb 9.500 hectàrees més

ACN Llavorsí. - 03/07/2018

Es restringirà l'accés de vehicles de motor esportius (iStockphoto / anatoliy_gleb)

Quan pràcticament es compleixen 15 anys de la creació del Parc Natural de l'Alt Pirineu (1 d'agost), el Govern de la Generalitat, n'ha aprovat la seva ampliació; passant de les 69.850 hectàrees a les gairebé 79.317. Aquesta ampliació afecta a 7 municipis de les comarques de l'Alt Urgell (Valls de Valira) i el Pallars Sobirà (Farrera, Alt Àneu, Llavorsí, Rialp, Soriguera i Alins).

Aquesta proposta, que s'ha elaborat amb el consens dels municipis de la zona i els sectors ampliats són adjacents al Parc i han estat proposats pels ajuntaments i EMD's, contenen valors naturals i paisatgístics d'interès, o bé es tracta de sectors de reduïda dimensió que havien quedat exclosos del Parc. Els ajuntaments hi veuen beneficis en la promoció i en la conservació i manteniment del medi ambient així com suport a l'hora de lluitar contra projectes que impacten en el territori. Tots coincideixen en reclamar que l'ampliació vingui acompanyada de més recursos de personal i finançament. El Govern ha aprovat també el protocol per a la creació del Parc Pirinenc de les Tres Nacions.

Per volum de superfície, el nucli que més n'aporta és Farrera, amb 2.585,91 hectàrees, seguit de Rialp, amb 2.093,6 ha; Les Valls de Valira, amb 2.044,85 ha; Alt Àneu, amb 1.460,26 ha; Llavorsí, amb 847,37 ha; Soriguera, amb 261,77 ha, i Alins, amb 173,15 ha, on només s'han millorat les delimitacions de diversos enclavats.

La Secretaria de Medi Ambient i Sostenibilitat, Marta Subirà, ha explicat que l'objectiu d'aquesta ampliació és donar coherència a les figures de protecció que ja existeixen en aquest espai (PEIN o Xarxa Natura 2000) i que no estaven dins els límits. Subirà ha afegit que des del punt de vista de la conservació i la protecció no canvia l'estatus de les hectàrees ampliades de manera significativa i ha assenyalat alguns dels beneficis que tindran: accés a la capacitat de gestió del Parc i a les tasques que desenvolupen (ajuts ramaders, recuperació de prats de dall o tasques forestals). Aquesta ampliació per Subirà és "l'èxit dels 15 anys de Parc Natural de l'Alt Pirineu".

L'any passat van passar per aquest espai 314.000 visitants, suposant un impacte econòmic directe de prop de 14 milions d'euros. Subirà ha recordat que aquesta ampliació, inicialment ja estava prevista per ser aprovada l'any 2015, però es va allargar el procés a causa de la voluntat d'algun ajuntament d'incorporar-se en el projecte. Per la directora general fa 3 anys els nivells de finançament i personal del Parc eren baixos i la situació actual és de certa recuperació. Subirà ha dit que "confia que l'ampliació arribi de més recursos per fer bé la feina". Els criteris tècnics que s'han tingut en compte per fer la proposta han estat els valors naturals (diversitat, representativitat, singularitat, fragilitat), la coherència geogràfica i la claredat dels límits, la millora de la connectivitat entre espais naturals protegits veïns, o la coincidència amb límits administratius.

El president del Parc, Joan Ordi, ha recordat que amb l'aprovació es tanca un llarg procés que es va iniciar el 2012, a petició de diversos ajuntaments del Pallars Sobirà i l'Alt Urgell, per tal de millorar la gestió del parc, i aprofitar l'actiu econòmic que suposa, a més de contribuir a la preservació del patrimoni natural, geològic i cultural d'aquest àmbit. Per Ordi la declaració del parc natural l'any 2003 ha suposat afavorir la protecció i conservació d'hàbitats i espècies però també un important factor de desenvolupament econòmic sostenible d'aquestes comarques.

L'alcalde de Rialp, Gerard Sabarich, ha dit que la petició d'ampliació va ser a proposta dels veïns i ha recordat que passen de 420 hectàrees a 2093. L'alcalde confia que aquesta ampliació arribi acompanyada de millora en el manteniment i conservació de senders i més recursos pel sector ramader i manteniment de pistes. Sabarich confia que els productors i artesans del municipi sabran aprofitar aquest fet per promocionar els seus productes sota el paraigua de la marca Parc Natural de l'Alt Pirineu.

Pel que fa a la presidenta de l'Entitat Municipal Descentralitzada d'Isil, Sofia Isús, ha explicat que els veïns van decidir que volien aquesta figura de protecció que els ajudés a preservar el territori. Isús ha citat tres exemples en què el Parc els pot ajudar; a evitar l'explotació de tungstè a la mina de Salau, a regular la mobilitat a la pista de Bonabé on anualment passen unes 69.000 persones i a evitar la construcció d'un equipament turístic de luxe a una zona pràcticament verge.

Per l'alcalde de Soriguera, Josep Ramon Fontdevila, incrementar la zona de Parc al municipi ha de suposar suport en l'execució d'algunes obres com millores als municipis i als seus senders. Per Fontdevila és imprescindible que aquesta ampliació arribi acompanyada d'un major finançament.

Per la seva banda, l'alcalde de Les Valls de Valira, Ricard Mateu, ha valorat positivament que l'ampliació del Parc s'hagi fet efectiva, la qual suposa una major ocupació de la zona corresponent als nuclis de Civís i Ars, tots dos pertanyents a aquest municipi de l'Alt Urgell. En aquest sentit, ha explicat que, en aquest cas, es dona una resposta satisfactòria a la petició feta pel territori i que tant l'activitat agrícola i ramadera tradicional es podrà mantenir, ja que és compatible amb el manteniment de les condicions ambientals d'aquest entorn. A més, també ha dit que, concretament, l'àrea que s'amplia a Civís ja formava part de la Xarxa Natura 2000 i ara podrà comptar amb les ajudes que proporciona el parc.

Situat a cavall de les comarques del Pallars Sobirà i l'Alt Urgell, el Parc Natural de l'Alt Pirineu acull prop de 200 hàbitats diferents així com 25 espècies de flora amenaçades o rares, i 284 espècies de vertebrats. És l'únic indret a Catalunya on creix la savina turifera (*Juniperus thurifera*), així com poblacions d'espècies amenaçades o rares com l'ós bru, l'almesquera, el trençalòs, el gall fer, la perdiu blanca, el mussol pirinenc, el pardal d'ala blanca, el pela-roques, la sargantana pallaresa o el tritó pirinenc entre d'altres.

Parc de les Tres Nacions

El Govern ha aprovat, aquest dimarts, el protocol per a la creació del Parc Pirinenc de les Tres Nacions. D'aquesta manera dona llum verda a la signatura per a la col·laboració del Parc Natural de l'Alt Pirineu amb el Parc Natural Regional de Pyrénées Ariégeoises, el de la Vall de Sorteny i de les Valls del Comapedrosa, que formen una de les àrees protegides transfrontereres més extenses d'Europa.

L'objectiu és crear una marca comuna de promoció turística, dinamització i intercanvis en matèria de patrimoni natural i sostenibilitat. Es tracta d'una de les àrees protegides transfrontereres més grans del continent europeu, que suma més de 428.700 hectàrees i 158 municipis. Així, malgrat les fronteres administratives i polítiques, els quatre espais naturals formen part d'una mateixa unitat geogràfica.

Informació publicada al diari La Vanguardia. Dimarts, 3 de juliol del 2018.

El Parc Natural de l'Alt Pirineu arriba als 314.000 visitants anuals

Des del 2011 ha atret més de 100.000 nous turistes, segons un estudi

Redacció - 24/01/2018

© Una vista del Parc Natural de l'Alt Pirineu. Generalitat de Catalunya

El Parc Natural de l'Alt Pirineu ha assolit el 2017 els 314.000 visitants anuals, segons dades d'un treball tècnic encarregat a l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya - Centre de Lleida, en el marc d'un conveni de col·laboració amb la Fundació Universitat de Lleida.

El treball identifica un increment de més de 100.000 visitants des del 2011, la qual cosa representa prop d'un 32% més el 2017.

En base a les respostes de 706 enquestes realitzades, el document dibuixa el perfil mig dels visitants del Parc. Així, s'hi desplacen més homes (68,3%), d'entre 32 i 51 anys (52,8%), que resideixen a la província de Barcelona (47%) i Lleida (22,1%). La majoria accedeix al Parc en vehicle particular (80%), en parella (33,8%) o en família (27,8%), i en grups de 3,4 persones de mitjana.

L'hotel i el càmping són la tipologia d'allotjament més utilitzada (17,5% i 12,5%, respectivament), encara que més del 41% dels visitants del Parc no s'allotgen a la zona durant la seva visita (s'inclouen els qui disposen de segones residències).

Entre les activitats practicades, el treball evidencia un increment notable en la realització de passejades curtes o suaus i detecta canvis importants de les activitats segons la localització de l'accés escollit. Aquest és el cas, per exemple, del notable augment de la pràctica de muntanyisme a l'accés de Tavascan, que va pujar un 35% en el període entre el 2011 i el 2017.

Pel que fa a la durada de la visita, el document identifica un increment del nombre de dies i hores que els visitants romanen a l'àmbit del Parc. Així, han passat dels 3 dies de visita a la zona i 7 hores d'entrada al Parc, de mitjana el 2011, als 9 dies i 12 hores, respectivament.

Informació publicada al diari Segre. Dimecres, 24 de gener del 2018.

Parc Natural de l'Alt Pirineu Entre la gran fauna i el patrimoni cultural

02/08/2017

Amb 69.850,38 hectàrees de parc natural, és l'espai natural protegit més extens de Catalunya. Ocupa principalment espais del Pallars Sobirà i l'Alt Urgell i és, per tant, una zona lligada geogràficament al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. La gran diferència és la petjada humana, marcada ja en el logotip del parc, una sexifòlia, una flor de sis pètals. Es tracta d'un símbol ancestral que trobem en diferents indrets, tant del Pirineu com d'altres contrades, associat a cultures ramaderes, sobretot com a motiu ornamental en creacions artesanals de fusta o en pedra sobre les portes de les cases. Els pastors han anat tallant sexifòlies en molts

dels seus estris, com ara collars per al bestiar, salers o formatgeres. Com a símbol del Parc Natural, representa un dels principals valors d'aquest espai protegit: una natura excepcional modelada per l'activitat humana mitjançant una cultura mil·lenària.

L'espai natural protegit més gran del país

És per això que gran part de l'atractiu del parc el forma el patrimoni cultural i històric. Des del punt de vista arqueològic, amb referències del poblament humà datades de fa, aproximadament, 11.000 anys amb cistes i dòlmens, i de fa 2.700 anys amb l'impressionant Dipòsit de Bronzes de Llavorsí, trobat a l'àrea de Baladredo, i també amb infraestructures com construccions de ponts i palanques i edificacions militars (castells o torres) i religioses (santets, ermites i esglésies romàniques), i elements de l'àmbit de l'agricultura, com séquies, marges, cabanes, bordes i zones de pastura. Cal destacar el despoblat medieval de Santa Creu de Llagunes, que forma part de la visita guiada.

El parc és de creació recent -per decret l'1 d'agost del 2003-, i culmina un procés iniciat el 2001. Ara bé, la necessitat de protegir certes zones que avui en dia configuren el Parc es va constatar ja fa temps. L'any 1932 el Regional Planning (primer intent de planificació integral del territori de Catalunya) proposava una xarxa d'espais naturals; s'hi pretenia incloure les zones de Sant Joan de l'Erm, la vall de Santa Magdalena, els boscos de Soriguera i altres sectors adjacents.

El 1966 es va crear per llei la Reserva Nacional de Caça de l'Alt Pallars-Aran; l'àmbit d'aquesta reserva comprèn bona part de l'àmbit del Parc Natural de l'Alt Pirineu.

La primera consideració legal com a espai protegit, però, arriba mitjançant el Pla d'espais d'interès natural (PEIN), aprovat pel Govern de la Generalitat mitjançant decret el 1992. La major part de l'àmbit del Parc el formen tres espais del PEIN: l'Alt Àneu, les capçaleres de la Noguera de Vallferrera i la Noguera de Cardós, i la vall de Santa Magdalena.

PAISATGE

Dins del Parc Natural de l'Alt Pirineu, a causa de la seva extensió, les diferències altitudinals i el grau d'intervenció humana, hi trobem una gran varietat de paisatges, amb llacs i rius, prats alpins, prats de dall, boscos, matollars supraforestals i tarteres i rocams. Hi trobem valors naturals molt ben conservats, per aïllament, com a la vall d'Àrreu, boscos com a la vall de Bonabé o al bosc de Virós, i dos paradisos terrenals a la vall de Santa Magdalena, molt poc freqüentada, i al circ de Noarre, una zona gairebé intocada que també va quedar al marge de les intervencions hidroelèctriques.

FAUNA

El Parc Natural de l'Alt Pirineu té la representació de gran fauna més completa de Catalunya: el gall fer hi té la població ibèrica més gran, l'àguila daurada, el voltor i el trençalòs hi són freqüents, i s'hi poden observar sis espècies de grans mamífers herbívors (isard, mufló, cabirol, cérvol, daina, senglar), així com la cabra salvatge, coneguda localment com a erc, que s'ha introduït recentment. I, fins i tot, el mític os bru es passeja sovint per les valls més septentrionals.

Els ambients oberts de l'estatge alpi tenen entre els seus habitants més notables la perdiu blanca, el pardal d'ala blanca i el pela-roques. Als boscos d'alta muntanya, a més del gall fer, són destacables el mussol pirinenc, la becada, el raspinnell pirinenc i la marta.

L'extensa xarxa de rius del Parc és l'hàbitat de bones poblacions de truites i d'alguns vertebrats semiaquàtics singulars, en especial l'almesquera -un petit mamífer insectívor amenaçat endèmic del nord ibèric-, la llúdriga, la rata d'aigua i la merla d'aigua.

Les espècies anteriors són remarcables per la seva raresa o singularitat en el context de Catalunya, però sens dubte l'animal més rellevant del Parc és la sargantana pallaresa. Aquesta espècie viu a l'alta muntanya, està emparentada amb dues altres sargantanes dels Pirineus i va ser descoberta fa ben poc, en la dècada de 1990. És endèmica d'una petita zona dels Pirineus compresa entre els massissos del Mont-roig i de l'oest d'Andorra, de tal manera que la major part de la seva població mundial es troba dins els límits del Parc Natural.

OS BRU

La recuperació de la presència de l'os bru és un dels aspectes que es destaquen els últims anys al Parc, sobretot pel que fa a la pedagogia de la convivència amb l'activitat humana.

Més conegut com l'ossa en molts indrets del Pallars, és una de les espècies més emblemàtiques de la fauna pirinenca. Com que té una mica de llegendari, moltes vegades se'n té una percepció errònia. Per exemple, molta gent pensa que l'os és un animal depredador, quan de fet s'alimenta sobretot de matèria vegetal (75-80% del total de la seva dieta), i només un 20-25% del seu aliment és d'origen animal, bàsicament carronya i invertebrats. Puntualment, i si se li presenta l'ocasió, pot atacar animals vius, incloent-hi els domèstics, però amb una gestió correcta dels ramats aquests atacs s'han reduït al mínim a Catalunya.

Des de la seva reintroducció experimental als Pirineus centrals francesos els anys 1996-1997 (3 exemplars) i 2006 (5 exemplars), el nord del Parc Natural forma part de l'àrea de distribució estable del nou nucli de població del Pirineu central, que ocupa també bona part de la Val d'Aran i dels departaments francesos de l'Alta Garona i l'Arieja, i compta amb uns 25 individus. D'aquests, s'estima que l'any 2016 es van moure pel Parc Natural 40 exemplars diferents, entre els quals dues femelles amb cadells de l'any. La presència de femelles amb cadells indica que l'hàbitat que ocupen és de molt bona qualitat per a l'espècie. L'any 2014 es va posar en marxa el projecte europeu LIFE+ Piroslife, per a la "Consolidació d'una població d'ossos en un territori de gestió fragmentada: els Pirineus centrals", de la mà de cinc socis: el Departament de Territori i Sostenibilitat i Forestal Catalana, de la Generalitat de Catalunya; el Conselh Generau d'Aran; la Fundación Oso Pardo, i la Universitat de Lleida.

L'os al Parc està present pràcticament durant tot l'any a l'Alt Àneu, i visita de forma més o menys regular la vall de Cardós i, en menor mesura, la vall Ferrera. També es té constància de la seva presència ocasional (individus en dispersió) fins a la vall de Santa Magdalena.

L'os és un animal de costums molts discrets, amb la qual cosa la seva observació és molt difícil. En la majoria dels casos, la seva presència es coneix gràcies als rastres que deixa, com petjades, excrements, pèls o marques als arbres. Si teniu la sort de trobar-ne algun rastre, encara que sigui dubtós, documenteu-ho tan bé com pugueu (fotografies, coordenades GPS, data), i comuniqueu-ho al més aviat possible a les oficines del Parc Natural o del Cos d'Agents Rurals.

Coincidir directament amb un os a la muntanya és gairebé impossible, i en aquest supòsit la reacció més habitual de l'animal serà allunyar-se més o menys ràpidament. En cas que això no fos així, convé facilitar-li amb antelació que ens pugui detectar, mostrant la nostra presència i deixant-nos veure i sentir a distància suficient. És important moure's sense fer moviments bruscos, i no tallar-li el pas ni bloquejar les vies que podria utilitzar per fugir. Si es tracta d'una femella amb cadells (o d'un cadell aparentment sol), és molt important no interposar-se mai entre la mare i els seus petits. Cal allunyar-se lentament i gaudir dels ossos a distància, amb prismàtics o telescopi.

Informació publicada al diari Ara. Dilluns, 2 de juliol del 2018.

Recull de premsa

Agost del 2018

113. Parc Natural de l'Alt Pirineu

